

**STATUT BANKU SPÓLDZIELCZEGO
DZIAŁAJĄCEGO POD NAZWĄ**

**BANK SPÓLDZIELCZY
W RASZYNIE**

**UCHWALONY PRZEZ
ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI
W DNIU 22 CZERWCA 2022 ROKU.**

I Postanowienia ogólne

§ 1

1. Bank Spółdzielczy działa pod firmą Bank Spółdzielczy w Raszynie, w dalszej treści Statutu zwany "Bankiem Spółdzielczym".
2. Bank Spółdzielczy posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, innych ustaw, uchwał i rekomendacji wydanych przez organy nadzoru oraz na podstawie niniejszego Statutu.
3. Bank Spółdzielczy jest zrzeszony w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, zwanym w dalszej części statutu "Bankiem Zrzeszającym".
4. Bank Spółdzielczy założony jest na czas nieokreślony.
5. Bank Spółdzielczy może zrzeszyć się w związku rewizyjnym.

§ 2

1. Siedzibą Banku Spółdzielczego jest Raszyn.
2. Bank Spółdzielczy działa na terenie województwa mazowieckiego.
3. Podstawową strukturę organizacyjną w Banku Spółdzielczym tworzą:
 - 1) Centrala,
 - 2) Oddziały.
4. W ramach Banku Spółdzielczego tworzone są: Filie i Punkty Kasowe, podporządkowane bezpośrednio Centrali lub Oddziałom.
5. Szczegółową strukturę organizacyjną w Banku Spółdzielczym określa Regulamin Organizacyjny.

II Cel i przedmiot działania Banku Spółdzielczego

§ 3

1. Bank Spółdzielczy, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

2. Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmuje następujące czynności bankowe:
 - 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
 - 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
 - 3) udzielanie kredytów,
 - 4) udzielanie gwarancji bankowych,
 - 4a) emitowanie bankowych papierów wartościowych,
 - 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
 - 6) udzielanie pożyczek pieniężnych,
 - 7) operacje czekowe i wekslowe,
 - 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
 - 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
 - 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - 11) udzielanie poręczeń,
 - 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
 - 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.
3. Czynności bankowe, o których mowa w ust. 2 pkt. 3, 4, 6 i 11, Bank Spółdzielczy może wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania Banku Spółdzielczego lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku Spółdzielczego.
4. Czynności bankowe, o których mowa w ust. 2 pkt. 4 i 11 Bank Spółdzielczy może wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym.
5. Bank Spółdzielczy wykonuje również następujące czynności:
 - 1) obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
 - 1a) zaciąga zobowiązania związane z emisją papierów wartościowych,
 - 2) dokonuje obrotu papierami wartościowymi,

- 3) dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
 - 4) nabywa i zbywa nieruchomości,
 - 5) świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
 - 5a) wydaje środki identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania,
 - 6) świadczy usługi finansowe w zakresie:
 - a) pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych jako agent ubezpieczeniowy,
 - b) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - c) pośrednictwa w sprzedaży usług leasingu finansowego,
 - d) pośrednictwa w sprzedaży usług faktoringowych.
- 5a. Poza czynnościami wymienionymi w ust. 2 i 5 Bank Spółdzielczy wykonuje czynności związane ze świadczeniami przyznawanymi na podstawie przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. Bank Spółdzielczy jest obowiązany do sprzedaży składników majątku, o których mowa w ust. 5 pkt 3, w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia.
 7. Obowiązek, o którym mowa w ust. 6, nie spoczywa na Banku Spółdzielczym, jeżeli przejęte składniki majątku wykorzysta do prowadzenia własnej działalności bankowej.
 8. Każdorazowe objęcie lub nabycie, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, dokonywane w granicach określonych w ustawie Prawo bankowe, wymaga uzyskania zgody Banku Zrzeszającego. Zgody Banku Zrzeszającego nie wymaga obejmowanie lub nabywanie akcji lub praw z akcji lub udziałów banków.
 9. Bank Spółdzielczy może, w drodze umowy zawartej na piśmie, na zasadach określonych w ustawie Prawo bankowe, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywanie:
 - 1) w imieniu i na rzecz Banku Spółdzielczego pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i 6 ustawy Prawo bankowe, określonych w przedmiocie działania Banku Spółdzielczego,
 - 2) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową.

10. Szczegółowe zasady, zakres i tryb powierzenia, o którym mowa w ust. 9 określa regulamin uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.
11. Ograniczeń określonych w ust. 3 nie stosuje się, jeżeli ustawa o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających tak stanowi.
12. Bank Spółdzielczy może prowadzić działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków i ich środowiska.

§ 4

Czynności, o których mowa w postanowieniach Statutu określających przedmiot działania Banku Spółdzielczego, należy sklasyfikować według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD).

III Członkowie, ich prawa i obowiązki

§ 5

1. Członkiem Banku Spółdzielczego (zwanym dalej członkiem lub członkiem Banku Spółdzielczego) może być osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, a także osoba prawna.
2. Warunkiem przyjęcia na członka Banku Spółdzielczego jest złożenie deklaracji w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Podpisana przez przystępującego do Banku Spółdzielczego deklaracja powinna zawierać jego imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a jeżeli przystępujący jest osobą prawną - jej nazwę i siedzibę oraz ilość zadeklarowanych udziałów.
3. Wszelkie zmiany danych w deklaracji oraz deklarowanie dalszych udziałów wymagają zachowania formy pisemnej.
4. O przyjęciu w poczet członków Banku Spółdzielczego decyduje Zarząd, podejmując w tym przedmiocie uchwałę w terminie jednego miesiąca od daty złożenia pisemnej deklaracji.
5. O uchwale o przyjęciu w poczet członków Banku Spółdzielczego lub uchwale odmawiającej przyjęcia, składający deklarację powinien zostać powiadomiony pisemnie (listem poleconym) w ciągu dwóch tygodni od dnia jej podjęcia. Zawiadomienie o odmowie przyjęcia powinno zawierać uzasadnienie.

6. Od decyzji odmawiającej przyjęcia w poczet członków Banku Spółdzielczego, zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania w formie pisemnej do Rady Nadzorczej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.
7. Rada Nadzorcza zobowiązana jest rozpatrzyć odwołanie w terminie trzech miesięcy od daty jego otrzymania. Uchwała Rady Nadzorczej podjęta w tej sprawie jest ostateczna.

§ 6

1. Członkowie mają prawo:
 - 1) brać udział w Walnych Zgromadzeniach /Zebraniach Przedstawicieli/ i Zebraniach Grup Członkowskich,
 - 2) wybierać i być wybieranym do organów Banku Spółdzielczego, na zasadach określonych w Statucie,
 - 3) otrzymać odpis Statutu i regulaminów, zaznajamiać się z uchwałami organów Banku Spółdzielczego, protokołami obrad organów Banku Spółdzielczego, protokołami lustracji, rocznymi sprawozdaniami finansowymi, umowami zawieranymi przez Bank Spółdzielczy z osobami trzecimi, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3,
 - 4) uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej w formie oprocentowania kwot wpłaconych na udziały,
 - 5) przeglądać rejestr członków,
 - 6) oceniać działalność Banku Spółdzielczego, zgłaszać wnioski jego dotyczące i żądać informacji o sposobie ich załatwienia.
2. Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem Banku Spółdzielczego i przez to wyrządzi Bankowi Spółdzielczemu znaczną szkodę. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie. Członek, któremu odmówiono wglądu do umów zawieranych przez Bank Spółdzielczy z osobami trzecimi, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie Banku Spółdzielczego do udostępnienia tych umów. Wniosek należy złożyć w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia członkowi pisemnej odmowy.
3. Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, uchwał organów Banku Spółdzielczego oraz protokołów lustracji i wniosków

polustracyjnych, jeżeli naruszałoby to tajemnicę bankową. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie.

4. Członkowie mają równe prawa bez względu na ilość posiadanych udziałów.

§ 6a

1. Udziały członkowskie w Banku Spółdzielczym są niezbywalne.
2. Spadkobierca zmarłego członka Banku Spółdzielczego dziedziczy udziały, jeżeli jest członkiem Banku Spółdzielczego lub złożył deklarację przystąpienia do Banku Spółdzielczego. Jeżeli spadkobierców jest więcej niż jeden, powinni oni wskazać jednego spośród siebie, który będzie wykonywał uprawnienia wynikające z udziałów.
3. Członek może, w deklaracji przystąpienia do Banku Spółdzielczego lub w pisemnym oświadczeniu złożonym Bankowi Spółdzielczemu, wskazać osobę, której po jego śmierci Bank Spółdzielczy jest obowiązany wypłacić udziały oraz inne należności związane z udziałami. Udziały oraz należności te nie wchodzi do spadku po zmarłym członku. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania udziałów i należności może być w każdym czasie zmienione lub odwołane przez członka Banku Spółdzielczego.
4. Spadkobiercy dziedziczącemu udziały przysługuje roszczenie o przyjęcie w poczet członków Banku Spółdzielczego bez obowiązku wniesienia wpisowego. Przyjęcie w poczet członków następuje ze skutkiem od dnia śmierci spadkodawcy. W razie odmowy przyjęcia w poczet członków, a także w razie niezłożenia deklaracji przystąpienia do Banku Spółdzielczego przez spadkobiercę Bank Spółdzielczy jest obowiązany wypłacić spadkobiercy równowartość przypadających mu udziałów zmarłego członka na zasadach określonych w § 16.

§ 7

Członkowie są zobowiązani:

- 1) wnieść wpisowe i zadeklarowane udziały,
- 2) stosować się do postanowień Statutu, regulaminów i uchwał organów Banku Spółdzielczego,
- 3) troszczyć się o jego dobro i rozwój, dbać o poszanowanie i pomnażanie jego majątku, oraz prawidłowe wykonywanie zadań statutowych, jak również zapobiegać działaniom na szkodę Banku Spółdzielczego,

- 4) brać czynny udział w pracach organów statutowych Banku Spółdzielczego, do których zostali wybrani,
- 5) uczestniczyć w pokrywaniu strat Banku Spółdzielczego do wysokości zadeklarowanych udziałów,
- 6) zawiadomić pisemnie Bank Spółdzielczy o każdorazowej zmianie danych osobowych zawartych w deklaracji.

§ 8

Zarząd prowadzi rejestr członków zawierający ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania (w odniesieniu do członków będących osobami prawnymi - ich nazwę i siedzibę), wysokość zadeklarowanych i wniesionych udziałów, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa i jego ustania. Członek Banku Spółdzielczego, jego małżonek i wierzyciel członka lub Banku Spółdzielczego ma prawo przeglądać rejestr.

§ 9

1. Członkostwo ustaje na skutek:
 - 1) wystąpienia za wypowiedzeniem,
 - 2) wykreślenia z rejestru członków,
 - 3) wykluczenia,
 - 4) śmierci członka lub ustania osoby prawnej będącej członkiem.
2. Wystąpienie może nastąpić w każdym czasie za 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Wypowiedzenie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Za datę wystąpienia uważa się następny dzień po upływie okresu wypowiedzenia i z tym dniem skreśla się członka z rejestru.
3. Bank Spółdzielczy może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka.

§ 10

Członek może być wykreślony z rejestru członków w przypadku, gdy:

- 1) przestał odpowiadać wymogom przewidzianym w Statucie i przepisach prawa, jakim winien odpowiadać członek,

- 2) nie wykonuje obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych, w tym również gdy nie wpłacił wpisowego lub nie wniósł udziałów w terminie przewidzianym w niniejszym Statucie.

§ 11

1. Skreślenie z rejestru członków następuje w razie śmierci członka, ze skutkiem od dnia zgonu.
2. Skreślenie z rejestru członków następuje również w przypadku ustania osoby prawnej, która jest członkiem Banku Spółdzielczego, ze skutkiem od dnia utraty osobowości prawnej.
3. Jeżeli zmarły członek pozostawił więcej niż jednego spadkobiercę, spadkobiercy powinni w celu wykonywania przechodzących na nich praw majątkowych zmarłego ustanowić wspólnego pełnomocnika lub wskazać zarządcę ustanowionego przez sąd przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Kodeksu cywilnego o zarządzie rzeczą wspólną.

§ 12

1. Wykluczenie członka może nastąpić, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w Banku Spółdzielczym nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub dobrymi obyczajami.
2. Przyczynę wykluczenia stanowią:
 - 1) umyślne działanie na szkodę Banku Spółdzielczego lub działanie wbrew jego interesom lub interesom innych członków,
 - 2) uporczywe i zawinione niewykonywanie istotnych obowiązków statutowych lub zobowiązań wobec Banku Spółdzielczego.

§ 13

1. Wykluczenia lub wykreślenia członków dokonuje Rada Nadzorcza. Przed podjęciem uchwały Rada Nadzorcza ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka. Rada Nadzorcza ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie z uzasadnieniem o jego wykreśleniu albo wykluczeniu w terminie dwóch tygodni od

dnia podjęcia uchwały. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.

2. Członek wykluczony lub wykreślony z rejestru członków ma prawo:
 - 1) odwołać się od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/ - odwołanie w formie pisemnej należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia członkowi zawiadomienia o treści uchwały z uzasadnieniem,
 - 2) zaskarżyć uchwałę Rady Nadzorczej do sądu w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia uchwały z uzasadnieniem.
3. Odwołanie powinno być rozpatrzone na najbliższym Walnym Zgromadzeniu / Zebraniu Przedstawicieli/, o ile wpłynie z zachowaniem terminu wymaganego do zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, nie później jednak niż w ciągu 12 miesięcy od dnia wniesienia odwołania. Odwołujący się członek powinien być zawiadomiony o terminie Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/ co najmniej trzy tygodnie przed tym terminem. Odwołujący się ma prawo być obecny na posiedzeniu przy rozpatrywaniu odwołania i je popierać. Bank Spółdzielczy doręcza odwołującemu się odpis uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ z uzasadnieniem w terminie 14 dni od dnia podjęcia uchwały.
4. Wykluczenie albo wykreślenie staje się skuteczne z chwilą:
 - 1) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej, chyba że członek przed upływem tego terminu wniósł odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/,
 - 2) bezskutecznego upływu terminu do wniesienia do Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/ odwołania od uchwały Rady Nadzorczej, jeżeli termin ten jest dłuższy od terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej,
 - 3) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/,
 - 4) prawomocnego oddalenia przez sąd powództwa o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej albo Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/.

§ 14

1. W sprawach spornych między członkiem a Bankiem Spółdzielczym rozpatrywanych w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym członkowi przysługuje prawo wniesienia odwołania:

- 1) od uchwał Zarządu - do Rady Nadzorczej,
 - 2) od uchwał Rady Nadzorczej - do Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
2. W każdym przypadku odwołanie przysługuje tylko do jednego organu Banku Spółdzielczego i może być wniesione w terminie 14 dni od daty otrzymania pisemnego zawiadomienia z uzasadnieniem o uchwale Zarządu lub Rady Nadzorczej, które powinno zawierać pouczenie o prawie odwołania od uchwały, terminie jego wniesienia oraz skutkach jego niezachowania. Wniesienie odwołania po terminie powoduje jego odrzucenie i uprawomocnienie się zaskarżonej uchwały. Organ odwoławczy powinien rozpatrzyć odwołanie wniesione po upływie wskazanego terminu, jeżeli opóźnienie nie przekracza 6 miesięcy, a odwołujący się usprawiedliwi je wyjątkowymi okolicznościami.
 3. Rada Nadzorcza powinna rozpatrzyć odwołanie w terminie 3 miesięcy, a Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ na najbliższym posiedzeniu, nie później niż w ciągu 12 miesięcy. Bank Spółdzielczy jest zobowiązany doręczyć odwołującemu się członkowi uchwałę organu odwoławczego na piśmie wraz z jej uzasadnieniem, w terminie 2 tygodni od daty jej podjęcia.
 4. Wniesienie odwołania powoduje zawieszenie biegu przedawnienia lub terminów zawitych do dnia zakończenia postępowania wewnątrzspółdzielczego, jednak przez okres nie dłuższy niż rok od dnia, w którym organ odwoławczy powinien rozpoznać odwołanie. Odwołanie wnosi się w formie pisemnej.
 5. W wypadku zaskarżenia przez członka uchwały w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym i sądowym, postępowanie wewnątrzspółdzielcze ulega umorzeniu.

IV WPISOWE I UDZIAŁY

§ 15

1. Członek Banku Spółdzielczego będący osobą fizyczną jest zobowiązany wpłacić wpisowe w kwocie 100,00 złotych (słownie złotych: sto) i zadeklarować oraz wpłacić co najmniej jeden /1/ - udział obowiązkowy. Członek Banku Spółdzielczego będący osobą prawną jest zobowiązany wpłacić wpisowe w kwocie 300,00 złotych (słownie złotych: trzysta) i zadeklarować oraz wpłacić co najmniej piętnaście /15/ - udziałów

obowiązkowych. Wysokość jednego udziału wynosi 1.000,00 złotych (słownie złotych: jeden tysiąc).

2. Wpisowe i zadeklarowane udziały powinny być wpłacone w terminie jednego miesiąca od daty przyjęcia w poczet członków. Wpisowe nie podlega zwrotowi w razie ustania członkostwa. Zadeklarowane udziały w przypadku podwyższenia wysokości jednego udziału są płatne przez członków w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia o uchwale Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/. Rada Nadzorcza może w szczególnych okolicznościach uchwałą rozłożyć członkowi na jego wniosek zapłatę zadeklarowanych udziałów w określonych ratach.
3. Członek może zadeklarować i wpłacić udziały dodatkowe /nadobowiązkowe/.
4. Członek może wypowiedzieć udziały dodatkowe /nadobowiązkowe/. Okres wypowiedzenia wynosi 3 miesiące i upływa z ostatnim dniem roku obrotowego. Wypowiedzenie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Członek nie może żądać zwrotu wpłat udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/, przed upływem okresu wypowiedzenia udziałów.
5. Wypłata udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/ następuje w roku następnym po roku obrotowym, w którym upłynął termin wypowiedzenia udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego.
6. Przy wypłacie udziałów, o których mowa w ust. 5, Bank Spółdzielczy może dokonać potrącenia roszczeń wynikających z jego statutowej działalności, jeżeli roszczenia Banku Spółdzielczego stały się wymagalne przed terminem wypłaty udziałów.
7. Udziały mogą być oprocentowane z podziału nadwyżki bilansowej w wysokości ustalonej każdorazowo przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/. Kwota przypadająca dla każdego członka jest naliczana od stanu udziału członkowskiego za dni pozostawania salda na rachunku udziałów w danym roku obrotowym.
8. Wierzyciel członka może uzyskać zaspokojenie z jego udziałów dopiero z chwilą ustania członkostwa.
9. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 5, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.

W sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane.

§ 16

1. Członek przed ustaniem członkostwa nie może żądać zwrotu wpłat na udziały obowiązkowe.
2. Wypłata udziałów obowiązkowych po ustaniu członkostwa następuje w roku następnym po roku obrotowym, w którym ustało członkostwo. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego.
3. Przy wypłacie udziałów, o których mowa w ust. 1, Bank Spółdzielczy może dokonać potrącenia roszczeń wynikających z jego statutowej działalności.
4. Z upływem okresu określonego w ust. 2, roszczenia byłego członka o wypłatę udziałów stają się wymagalne.
5. W razie otwarcia likwidacji w ciągu 6 miesięcy lub wszczęcia postępowania upadłościowego w ciągu roku od dnia, w którym członek przestał należeć do Banku Spółdzielczego, obowiązany jest on wobec Banku Spółdzielczego do uczestniczenia w pokrywaniu jego strat tak, jak gdyby był nadal członkiem.
6. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 2, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. W sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane.

§ 16a

1. Zarząd Banku Spółdzielczego jest uprawniony do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały. Podejmując decyzję w tym zakresie Zarząd Banku Spółdzielczego bierze pod uwagę w szczególności przesłanki określone w art. 10c ust.

1a ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Wstrzymanie albo ograniczenie zwrotu wpłat na udziały następuje w drodze uchwały Zarządu. Zarząd informuje członków żądających zwrotu wpłat na udziały pisemnie o podjętej uchwale, w terminie 10 dni od dnia podjęcia uchwały. Do zawiadomienia załącza się kopię uchwały.
3. W sprawach określonych w ust. 1 i 2 nie stosuje się przepisu art. 32 ustawy Prawo spółdzielcze.
4. W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały Zarząd Banku Spółdzielczego może dokonać wypłat członkom żądającym zwrotu wpłat na udziały. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok obrotowy, w którym ustały te przesłanki, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku Spółdzielczego. Wypłata powinna nastąpić w sposób określony przez członka, w terminie jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.

§ 16b

Postanowienia § 15 ust. 4-9, § 16 i § 16a stosuje się odpowiednio w przypadku wykluczenia, wykreślenia lub skreślenia członka.

§ 17

1. Członek uczestniczy w pokrywaniu strat Banku Spółdzielczego do wysokości zadeklarowanych udziałów.
2. Członkowie nie odpowiadają wobec wierzycieli Banku Spółdzielczego za jego zobowiązania.

§ 18

Roszczenia o wypłatę udziałów oraz udziału w nadwyżce bilansowej ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat.

V Organy Banku Spółdzielczego

§ 19

1. Organami Banku Spółdzielczego są:
 - 1) Walne Zgromadzenie,
 - 2) Rada Nadzorcza,
 - 3) Zarząd.
2. W przypadku, gdy liczba członków Banku Spółdzielczego przekroczy 100, Walne Zgromadzenie zostaje zastąpione przez Zebranie Przedstawicieli. Organami Banku Spółdzielczego są:
 - 1) Zebranie Przedstawicieli,
 - 2) Rada Nadzorcza,
 - 3) Zarząd,
 - 4) Zebrania Grup Członkowskich.
3. Członkami organów mogą być wyłącznie członkowie Banku Spółdzielczego, a w przypadku Zarządu i Rady Nadzorczej - także osoby niebędące członkiem Banku Spółdzielczego, wskazane przez członka Banku Spółdzielczego będącego osobą prawną.
4. Wybory do organów wybieralnych Banku Spółdzielczego wymienionych w ust. 1 pkt. 2 i 3 lub ust. 2 pkt 1-3 dokonywane są w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów.
5. Mandat członka organu wybieralnego wygasa, z zastrzeżeniem ust. 6, przed upływem kadencji w przypadku:
 - 1) odwołania przez organ wybierający,
 - 2) zrzeczenia się funkcji /mandatu/,
 - 3) utraty członkostwa w Banku Spółdzielczym,
 - 4) śmierci.
6. Mandat członka Rady Nadzorczej w przypadku określonym w ust. 5 pkt 2 wygasa po upływie 3 miesięcy od dnia zrzeczenia się funkcji /mandatu/.
7. W miejsce członka organu, którego mandat wygasł w czasie trwania kadencji można dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca trwania tej kadencji.
8. Uchwały organów, z wyjątkiem dotyczących wyborów i odwołania członków organów Banku Spółdzielczego oraz w innych przypadkach wynikających z odrębnych

przepisów ustawy, są podejmowane w głosowaniu jawnym. Głosowanie jawne może być zastąpione głosowaniem tajnym na żądanie większości członków uczestniczących w głosowaniu.

9. Przy obliczaniu wymaganej większości głosów dla dokonania wyborów lub podjęcia uchwały przez organ Banku Spółdzielczego uwzględnia się tylko głosy oddane „za” i „przeciw” uchwale, a głosy wstrzymujące się od głosowania odnotowuje się tylko w protokole posiedzenia. Uchwały organów Banku Spółdzielczego są podejmowane w głosowaniu, w którym uzyskano zwykłą większość głosów przy wymaganej obecności połowy członków (wymóg quorum) chyba, że przepisy prawa lub Statut stanowią inaczej.
10. Z posiedzenia organów Banku Spółdzielczego sporządza się protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w Statucie. Protokoły powinny być przechowywane przez okres 10 lat.
11. Organy Banku Spółdzielczego działają również zgodnie z uchwalonymi regulaminami wymienionymi w Statucie, które określają szczegółowo zasady, tryb i zakres ich działania. Organy Banku Spółdzielczego mogą uchwalać lub zatwierdzać regulaminy oraz inne regulacje wewnętrzne w ramach posiadanych kompetencji lub wynikających z przepisów prawa.
12. Członkowie organów Banku Spółdzielczego są obowiązani do przestrzegania tajemnicy bankowej.

Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/

§ 20

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest najwyższym organem Banku Spółdzielczego.
2. W Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ biorą udział osobiście członkowie /przedstawiciele/ Banku Spółdzielczego oraz pełnomocnicy członków /przedstawicieli/ - osób prawnych ustanowieni w pełnomocnictwie pisemnym na poszczególne posiedzenia. Jeden pełnomocnik może zastępować tylko jedną osobę prawną.

3. Członek Banku Spółdzielczego niebędący przedstawicielem może uczestniczyć w Zebraniu Przedstawicieli bez prawa głosu.
4. Liczba przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli nie może być mniejsza niż 25.
5. Przedstawiciele wybierani są spośród członków wchodzących w skład poszczególnych Grup Członkowskich w liczbie ustalonej przez Radę Nadzorczą, proporcjonalnie do ilości członków danej grupy, przy czym jeden przedstawiciel powinien przypadać na nie mniej niż 4 członków Banku Spółdzielczego i na nie więcej niż 4% ogólnej liczby członków Banku Spółdzielczego. Każde Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera przynajmniej jednego przedstawiciela. Czas trwania mandatu przedstawiciela wynosi 4 lata.
6. Nie można być jednocześnie członkiem Zarządu i przedstawicielem na Zebranie Przedstawicieli.
7. Każdemu uprawnionemu do brania udziału w Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ przysługuje jeden głos.
8. W Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele Banku Zrzeszającego, związku rewizyjnego, w którym Bank Spółdzielczy jest zrzeszony oraz Krajowej Rady Spółdzielczej i inne osoby zaproszone przez Zarząd.

§ 21

1. Do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ należy:
 - 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej,
 - 2) rozpatrywanie sprawozdań Rady Nadzorczej, zatwierdzanie sprawozdań rocznych i sprawozdań finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków Banku Spółdzielczego, Rady Nadzorczej lub Zarządu w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom Zarządu,
 - 3) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności Banku Spółdzielczego oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie,
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej lub sposobu pokrycia strat,

- 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej,
- 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji gospodarczych oraz występowania z nich,
- 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań jaką Bank Spółdzielczy może zaciągnąć,
- 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się banków spółdzielczych oraz likwidacji Banku Spółdzielczego,
- 9) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał Rady Nadzorczej,
- 10) uchwalanie zmian Statutu,
- 11) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia lub wystąpienia Banku Spółdzielczego ze związku rewizyjnego oraz upoważniających Zarząd do podejmowania działań w tym zakresie,
- 12) wybór delegatów na zjazd związku rewizyjnego, w którym Bank Spółdzielczy jest zrzeszony,
- 13) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
- 14) ustalanie wynagrodzeń dla członków Rady Nadzorczej,
- 15) podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia funduszy przewidzianych przepisami prawa,
- 16) uchwalenie regulaminu działania Rady Nadzorczej,
- 17) podejmowanie uchwał w sprawie zawierania i rozwiązywania przez Bank Spółdzielczy umów o zrzeszeniu z Bankiem Zrzeszającym,
- 18) podejmowanie uchwał w sprawie uczestniczenia i występowania z systemu ochrony albo ze zrzeszenia zintegrowanego, o których mowa w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 19) uchwalanie procedury dokonywania ocen odpowiedności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, a także ocen jej członków oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegiального w trakcie trwania kadencji,
- 20) uchwalanie regulaminów i równoważnych im regulacji wewnętrznych oraz podejmowanie uchwał, do których jest uprawnione na podstawie przepisów prawa lub Statutu.

2. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, jako najwyższy organ Banku Spółdzielczego może zająć stanowisko w każdej sprawie, jeżeli zostanie ona wprowadzona prawidłowo do porządku obrad. Jednak z uwagi na rozdzielność funkcji i kompetencji poszczególnych organów, gdy sprawa należy do właściwości innego organu - wówczas ostateczną decyzję podejmuje właściwy uprawniony organ.
3. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ obraduje zgodnie z uchwalonym przez siebie regulaminem.

§ 22

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest zwoływane przez Zarząd przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrotowego. Ponadto Zarząd powinien niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku Spółdzielczego.
2. Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ także na żądanie:
 - 1) Rady Nadzorczej,
 - 2) przynajmniej jednej dziesiątej ogółu członków Banku Spółdzielczego, nie mniej jednak niż 3.
3. Zebranie Przedstawicieli zwołuje się także na żądanie:
 - 1) 1/3 przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli,
 - 2) zebrań Grup Członkowskich, obejmujących co najmniej 1/5 ogólnej liczby członków w Banku Spółdzielczym.
4. Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ powinno być złożone na piśmie, z podaniem celu jego zwołania.
5. W przypadkach wskazanych w ust. 2 i 3 Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wniesienia żądania. Jeżeli to nie nastąpi, zwołuje je Rada Nadzorcza, związek rewizyjny, w którym Bank Spółdzielczy jest zrzeszony lub Krajowa Rada Spółdzielcza, na koszt Banku Spółdzielczego.

§ 23

1. czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ zawiadamia się członków Banku Spółdzielczego, z zastrzeżeniem ust. 3, pisemnie, za

zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym, co najmniej 14 dni przed jego terminem.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, należy wywiesić w siedzibie Banku Spółdzielczego i w jego jednostkach organizacyjnych. Postanowienia ust. 1 stosuje się do zawiadomień członków Rady Nadzorczej, związku rewizyjnego, w którym Bank Spółdzielczy jest zrzeszony oraz Krajowej Rady Spółdzielczej.
3. Obowiązek zawiadomienia na piśmie członków o czasie, miejscu i porządku obrad Zebrania Przedstawicieli dotyczy tylko członków Banku Spółdzielczego, którzy są przedstawicielami wybranymi na Zebranie Przedstawicieli. Pozostałych członków Zarząd zawiadamia przez wywieszenie ogłoszeń w siedzibie Banku Spółdzielczego i jego jednostkach organizacyjnych oraz w miejscach powszechnie wykorzystywanych do zamieszczania ogłoszeń na terenie działania Banku Spółdzielczego, co najmniej 14 dni przed jego terminem.
4. W zawiadomieniu można także wskazać drugi termin posiedzenia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, w którym będzie mogło ono obradować i podejmować ważne uchwały niezależnie od ilości obecnych członków /przedstawicieli/. W zawiadomieniu należy zamieścić informację o wyłożeniu w lokalu Banku Spółdzielczego do wglądu członków, odpowiednio do projektowanego porządku obrad, następujących dokumentów:
 - 1) rocznego sprawozdania z działalności Banku Spółdzielczego, łącznie ze sprawozdaniem finansowym i sprawozdaniem z badania,
 - 2) sprawozdania z wykonania zaleceń i uchwał poprzedniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
 - 3) projektów uchwał, jakie mają być podjęte na tym Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/,
 - 4) protokół z ostatniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
5. Uprawnieni do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ mogą również żądać uzupełnienia porządku obrad, pod warunkiem złożenia tego żądania nie później niż na 10 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
6. Uzupełniający porządek obrad powinien być przesłany wszystkim zawiadomionym o Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/, listem poleconym lub za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, nie później niż na 7 dni przed terminem Walnego

Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/. Postanowienia ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 24

1. Prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest zdolne do podejmowania uchwał, jeżeli obraduje w obecności, co najmniej 50% uprawnionych do głosowania.
2. W przypadku obecności na Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ mniejszej liczby uprawnionych niż określono w ust. 1, zwołuje się Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ w drugim terminie.
3. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołane w drugim terminie jest zdolne do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych członków /przedstawicieli/, pod warunkiem zamieszczenia o tym wzmianki w pisemnym zawiadomieniu o jego zwołaniu.
4. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ powinno się odbyć w drugim terminie nie później niż w terminie 30 dni od daty pierwszego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.

§ 25

1. Obrady Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej albo inny członek Rady Nadzorczej. On też zarządza wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ i Sekretarza, stanowiących Prezydium Zgromadzenia /Zebrania/.
2. W skład Prezydium nie mogą wchodzić członkowie Zarządu Banku Spółdzielczego.

§ 26

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.
2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, z wyjątkiem gdy wymagana jest większość kwalifikowana.

3. Głosowania w trakcie Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ odbywają się jawnie z wyjątkiem wyboru i odwołania członków organów Banku Spółdzielczego.
4. Uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ obowiązują wszystkich członków oraz wszystkie organy i są ogłaszane poprzez wywieszenie w siedzibie Banku Spółdzielczego.
5. Uchwała sprzeczna z postanowieniami Statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy Banku Spółdzielczego albo mająca na celu pokrzywdzenie jego członka może być zaskarżona do sądu.
6. Każdy członek lub Zarząd Banku Spółdzielczego może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu.
7. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ bądź uchylające uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków Banku Spółdzielczego oraz wszystkich jego organów.

§ 27

1. Przebieg Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ jest protokołowany.
2. Protokół podpisują Przewodniczący i Sekretarz.
3. Protokół zawiera:
 - 1) datę odbycia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
 - 2) informację o obecnych członkach /przedstawicielach/,
 - 3) dane wykazujące zdolność do podejmowania uchwał,
 - 4) porządek obrad, podaną zwięźle istotną treść dyskusji,
 - 5) dokładne brzmienie podjętych uchwał z określeniem sposobu ich podjęcia i wyników głosowania.

RADA NADZORCZA

§ 28

1. Rada Nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku Spółdzielczego.

2. Rada Nadzorcza składa się z 5 - 7 członków będących członkami Banku Spółdzielczego co najmniej dwa lata, członków powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.
3. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ na okres 4 lat, z zastrzeżeniem postanowień ust. 8. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, w terminie 7 dni od daty wyborów.
4. Do składu Rady Nadzorczej może być wybrany wyłącznie członek Banku Spółdzielczego, a jeżeli członkiem Banku Spółdzielczego jest osoba prawna - do Rady Nadzorczej może być wybrana osoba niebędąca członkiem Banku Spółdzielczego, wskazana przez osobę prawną.
5. Na miejsce członka Rady Nadzorczej, którego mandat wygaś w czasie trwania kadencji, najbliższe Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ może dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca kadencji.
6. Przed upływem kadencji członek Rady Nadzorczej może być odwołany większością 2/3 głosów przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.
7. W Radzie Nadzorczej udział pracowników Banku Spółdzielczego będących jego członkami nie może przekraczać 1/5 jej składu.
8. Kadencja członków Rady Nadzorczej kończy się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej.

§ 29

1. Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy:
 - 1) występowanie z wnioskiem do Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażenie zgody na powołanie Prezesa Zarządu,
 - 2) powoływanie oraz odwoływanie w głosowaniu tajnym członków Zarządu,
 - 3) uchwalanie planów finansowych i gospodarczych oraz programów działalności społecznej i kulturalnej,
 - 4) nadzór i kontrola działalności Banku Spółdzielczego poprzez:
 - a) badanie okresowych sprawozdań oraz sprawozdań finansowych,
 - b) dokonywanie okresowych ocen działalności Banku Spółdzielczego, a w szczególności działalności gospodarczej,

- c) przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez Zarząd wniosków organów Banku Spółdzielczego i jego członków,
 - d) nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenę adekwatności i skuteczności tego systemu,
 - e) dokonywanie przynajmniej raz w roku oceny stosowania wprowadzonych Zasad Ładu Korporacyjnego,
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej,
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich,
 - 7) zatwierdzanie strategii działania Banku Spółdzielczego, struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego, wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie, polityki wynagrodzeń oraz uchwalanie Regulaminu Działania Zarządu, regulaminu Zebrania Grupy Członkowskiej, regulaminów funduszy tworzonych z nadwyżki bilansowej,
 - 8) rozpatrywanie odwołań członków Banku Spółdzielczego od uchwał Zarządu w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym,
 - 9) rozpatrywanie skarg na działalność Zarządu Banku Spółdzielczego,
 - 10) składanie Walnemu Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli, ocenę sprawozdań finansowych i lustracji,
 - 11) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między Bankiem Spółdzielczym a członkiem Zarządu lub dokonywanych przez Bank Spółdzielczy w interesie członka Zarządu oraz reprezentowanie Banku Spółdzielczego przy tych czynnościach; do reprezentowania Banku Spółdzielczego wystarczy dwóch członków Rady Nadzorczej przez nią upoważnionych,
 - 12) podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia członka z Banku Spółdzielczego lub wykreślenia członka z rejestru członków,
 - 13) ustalanie liczby Grup Członkowskich i przynależności członków Banku Spółdzielczego do poszczególnych Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,
 - 14) ustalanie liczby przedstawicieli wybieranych na Zebranie Przedstawicieli przez poszczególne Zebrania Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,

- 15) zawieszanie uchwał Zebrania Grup Członkowskich do czasu ich rozpatrzenia przez Zebranie Przedstawicieli, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, Statutem lub uchwałami Zebrania Przedstawicieli,
- 16) podejmowanie uchwał w sprawie zawieszenia członka Rady Nadzorczej, w wypadku naruszenia przez członka Rady Nadzorczej zakazu konkurencji,
- 17) uchwalanie regulaminu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń podmiotom określonym w art. 79 i 79a ustawy Prawo bankowe,
- 18) ustalanie składu i zasad działania Komitetu Kredytowego, działającego w Banku Spółdzielczym,
- 19) dokonanie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego,
- 20) dokonanie, w głosowaniu tajnym, wyboru pełnomocnika Banku Spółdzielczego na Walne Zgromadzenie akcjonariuszy Banku Zrzeszającego,
- 21) zatwierdzanie regulaminu, określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe,
- 22) uchwalanie procedury dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, a także ocen jego członków oraz Zarządu jako organu kolegialnego w trakcie pełnienia funkcji,
- 23) przygotowywanie i przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ raz w roku raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym,
- 24) uchwalanie zasad wynagrodzeń członków Zarządu, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń,
- 25) sprawowanie nadzoru nad polityką wynagrodzeń, w tym dokonywanie weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń przed wypłatą całości lub części tych wynagrodzeń,
- 26) wyrażanie opinii w sprawie zawarcia przez Bank Spółdzielczy transakcji z podmiotami powiązanymi, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną Banku Spółdzielczego lub prowadzą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem na zasadach ustalonych przez Zarząd,

- 27) uchwalanie regulaminów i równoważnych im regulacji wewnętrznych oraz podejmowanie uchwał, do których jest uprawniona na podstawie przepisów prawa lub Statutu.
2. W celu wykonania swoich zadań Rada Nadzorcza może żądać od Zarządu, członków i pracowników Banku Spółdzielczego sprawozdań i wyjaśnień, przeglądać księgi i dokumenty oraz sprawdzać bezpośrednio stan majątku Banku Spółdzielczego.

§ 30

1. Rada Nadzorcza w głosowaniu tajnym dokonuje wyboru:
- 1) Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 2) Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 3) Sekretarza Rady Nadzorczej.
2. Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o powołaniu Prezydium Rady Nadzorczej, w którego skład wchodzi osoby wymienione w ust. 1. Do Prezydium Rady Nadzorczej mogą być wybrani w głosowaniu tajnym inni Członkowie Rady Nadzorczej. Prezydium Rady Nadzorczej organizuje pracę Rady Nadzorczej.
3. Tryb zwoływania posiedzeń i podejmowania uchwał, a także sprawy organizacyjne Rady Nadzorczej określa jej regulamin uchwalany przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.

ZARZĄD

§ 31

1. Do składu Zarządu może być wybrany wyłącznie członek Banku Spółdzielczego, a jeżeli członkiem Banku Spółdzielczego jest osoba prawna, członków Zarządu wybiera się również spośród kandydatów wskazanych przez osoby prawne.
2. Zarząd składa się z 3 - 5 członków, w tym Prezesa, Zastępców Prezesa lub Członków wybranych na czas nieokreślony.
3. Członków Zarządu powołuje i odwołuje w głosowaniu tajnym Rada Nadzorcza.
4. Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.
5. Odwołanie Prezesa lub innego członka Zarządu wymaga pisemnego uzasadnienia.

6. Odwołanie członka Zarządu lub zawieszenie go w czynnościach nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy.

§ 32

1. Zarząd kieruje działalnością Banku Spółdzielczego oraz reprezentuje Bank Spółdzielczy na zewnątrz.
2. Podejmowanie decyzji niezastrzeżonych w przepisach prawa i Statucie dla innych organów należy do Zarządu.
3. Oświadczenia woli w imieniu Banku Spółdzielczego składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników, ustanowionych bezpośrednio przez Zarząd. Oświadczenia woli w imieniu Banku Spółdzielczego przy zawieraniu umów rachunku bankowego, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, składa członek Zarządu lub pełnomocnik ustanowiony bezpośrednio przez Zarząd.
4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, składa się w ten sposób, że pod firmą Banku Spółdzielczego osoby upoważnione do ich składania zamieszczają swoje podpisy.
5. Zarząd działa kolegiałnie i podejmuje uchwały. Protokół z posiedzenia Zarządu podpisują wszyscy obecni członkowie Zarządu.
6. W okresie między posiedzeniami członkowie Zarządu wykonują swoje czynności w ramach przyjętego podziału.

§ 33

1. Prezes Zarządu kieruje pracami Zarządu.
2. Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego.
3. Wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku Spółdzielczego ustala Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.
4. Szczegółowy zakres kompetencji i odpowiedzialności członków Zarządu oraz Zarządu jako organu Banku Spółdzielczego określają Regulamin Działania Zarządu oraz Regulamin Organizacyjny.

§ 34

1. Do kolegialnych decyzji Zarządu należy:

- 1) zawieranie umów długoterminowych za wyjątkiem kredytowych,
- 2) podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań (poza przyjmowaniem depozytów) lub rozporządzeniu aktywami (poza lokowaniem środków na rynku międzybankowym), których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,
- 3) udzielanie pełnomocnictwa członkom Zarządu i innym pracownikom Banku Spółdzielczego w sprawach wyłączonych w pkt 1 i 2,
- 4) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania, zamykania i funkcjonowania oddziałów, filii i punktów kasowych,
- 5) składanie rocznych sprawozdań z działalności Banku Spółdzielczego,
- 6) zwoływanie Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
- 7) zatrudnianie pracowników oraz rozpatrywanie spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy,
- 8) rozpatrywanie odwołań od decyzji osoby kierującej bieżącą działalnością jednostki organizacyjnej Banku Spółdzielczego w sprawach wynikających ze stosunku pracy,
- 9) uchwalanie i zmiany Regulaminu Organizacyjnego, określającego strukturę organizacyjną Banku Spółdzielczego,
- 10) uchwalanie i zmiany regulaminu, określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe,
- 11) uchwalanie projektów uchwał Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ w sprawie zmian Statutu,
- 11a) projektowanie, wprowadzanie oraz zapewnianie działania systemu zarządzania,
- 12) coroczne przekazywanie podmiotowi przeprowadzającemu lustrację i Walnemu Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ informacji o realizacji wniosków polustracyjnych,
- 13) uchwalanie procedury dokonywania ocen odpowiedniości osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym, a także ich ocen w okresie zatrudnienia na tych stanowiskach,

- 14) uchwalanie regulaminów i instrukcji związanych z bieżącą działalnością Banku Spółdzielczego, a w szczególności regulaminów i instrukcji dotyczących kredytowania, regulaminu pracy, regulaminu świadczeń socjalnych, regulaminu wynagrodzeń dla pracowników Banku Spółdzielczego nie będących członkami Zarządu, regulaminu prawnych form zabezpieczeń wierzytelności oraz procedur mających na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie, kontrolę oraz monitorowanie ryzyka,
 - 15) uchwalanie polityki wynagrodzeń oraz szczegółowych kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz polityki wynagrodzeń dla osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego,
 - 16) inne sprawy niezastrzeżone do kompetencji innych organów Banku Spółdzielczego.
2. Podejmowanie decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 odbywa się z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z ustawy Prawo bankowe i ustawy Prawo spółdzielcze.

§ 35

1. Rada Nadzorcza odwołuje członka Zarządu w przypadku gdy został wobec niego orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka Rady Nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub w spółdzielni.
2. Rada Nadzorcza może odwołać członka Zarządu między innymi wtedy, gdy jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub Statutu.
3. W razie odwołania Rada Nadzorcza podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia i kierowania działalnością Banku Spółdzielczego. Odwołanego członka Zarządu zawiadamia się niezwłocznie na piśmie o odwołaniu z podaniem przyczyn.

§ 36

Członkostwo w Zarządzie, poza przypadkami określonymi w Statucie, ustaje również w razie odwołania członka Zarządu przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jeżeli nie udzieliło temu członkowi absolutorium.

Zebrania Grup Członkowskich

§ 37

1. Bank Spółdzielczy tworzy Grupy Członkowskie, z zastrzeżeniem § 19 ust. 2.
2. Liczbę Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie członków Banku Spółdzielczego do poszczególnych Grup Członkowskich ustala Rada Nadzorcza, biorąc w szczególności pod uwagę podział administracyjny kraju. O przyporządkowaniu do Grupy Członkowskiej decyduje miejsce zamieszkania lub siedziby członka albo miejsce prowadzenia przez członka działalności gospodarczej.
3. Zarząd jest obowiązany zawiadomić każdego członka Banku Spółdzielczego o przynależności do danej Grupy Członkowskiej, w trybie określonym w § 23 ust.1 lub w sposób zwyczajowo przyjęty przez Bank Spółdzielczy.
4. Członek uczestniczy tylko w jednym Zebraniu i przysługuje mu tylko jeden głos.
5. W Zebraniach mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej, Zarządu, dyrektor oddziału Banku Spółdzielczego i pracownicy tej jednostki Banku Spółdzielczego, w przypadku, gdy Grupa Członkowska utworzona jest przy oddziale Banku Spółdzielczego.
6. Zebrania Grup Członkowskich zwołuje Zarząd w miarę potrzeby, przynajmniej raz w roku, co najmniej na 21 dni przed terminem Zebrania Przedstawicieli.
7. O terminie, miejscu i porządku obrad oraz o zdolności do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych członków na Zebraniu Grupy Członkowskiej Zarząd zawiadamia członków przez wywieszenie ogłoszenia - najpóźniej na 7 dni przed terminem Zebrania w lokalu Banku Spółdzielczego i w miejscach powszechnie wykorzystywanych do zamieszczania ogłoszeń na terenie miejsca zamieszkania członków, którzy są uprawnieni do udziału w Zebraniu.
8. Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera każdorazowo spośród siebie przewodniczącego i sekretarza Zebrania.
9. Uchwały Zebrania Grupy Członkowskiej, bez względu na liczbę obecnych członków podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. Wybór Przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli następuje w głosowaniu tajnym.
10. Z Zebrania Grupy Członkowskiej sporządza się protokół, który powinien zawierać: liczbę obecnych członków, imienną listę obecności członków, podjęte uchwały, wnioski i postulaty zgłoszone w czasie Zebrania oraz imienny wykaz przedstawicieli

wybranych na Zebranie Przedstawicieli. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz Zebrania.

§ 38

Do zakresu działania Zebrania Grupy Członkowskiej należy:

- 1) rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego Zebrania Przedstawicieli oraz zgłaszanie wniosków i opinii w tych sprawach,
- 2) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Banku Spółdzielczego w zakresie wykonania uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z poprzedniego Zebrania Grupy Członkowskiej, a także zgłaszanie uwag i wniosków w tych sprawach,
- 3) ocena wywiązywania się członków Grupy Członkowskiej z obowiązków wobec Banku Spółdzielczego,
- 4) wysuwanie pod adresem Zarządu, Rady Nadzorczej i Zebrania Przedstawicieli postulatów i wniosków oraz wyrażanie opinii dotyczących działalności Banku Spółdzielczego, w tym oddziału,
- 5) wybieranie przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli na zasadach określonych w Statucie,
- 6) odwoływanie przedstawicieli wybranych na Zebranie Przedstawicieli.

§ 39

Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania obrad oraz działanie Zebrania Grup Członkowskich określa regulamin Zebrania Grupy Członkowskiej, uchwalony przez Radę Nadzorczą.

VI Przepisy wspólne dla Rady Nadzorczej i Zarządu

§ 40

1. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej powinni mieć wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

2. Nie można być jednocześnie członkiem Rady Nadzorczej i członkiem Zarządu Banku Spółdzielczego. W razie konieczności Rada Nadzorcza może wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka (członków) Zarządu. W przypadku, gdy członek Rady Nadzorczej pełni funkcję członka Zarządu, który został zawieszony w pełnieniu tej funkcji nie może trwać dłużej niż trzy miesiące.
3. Członkowie Rady Nadzorczej i członkowie Zarządu nie mogą brać udziału w głosowaniu w sprawach wyłącznie ich dotyczących.

§ 41

1. W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym, pełnomocnicy Zarządu oraz osoby pozostające z członkami Zarządu, pełnomocnikami Banku Spółdzielczego lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej.
2. Przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze w Banku Spółdzielczym należy rozumieć osobę zatrudnioną podlegającą bezpośrednio członkowi Zarządu, a w szczególności dyrektora oddziału i jego zastępców oraz głównego księgowego, z wyłączeniem radcy prawnego.

§ 42

1. Członkowie Rady Nadzorczej, Zarządu, jak też osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Banku Spółdzielczego, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec Banku Spółdzielczego. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka Rady Nadzorczej lub członka Zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
2. W wypadku naruszenia przez członka Rady Nadzorczej zakazu konkurencji określonego w ust. 1 Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o zawieszeniu członka tego organu w pełnieniu czynności. Najbliższe Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, które powinno zostać zwołane nie później niż w terminie 12 miesięcy

od daty zawieszenia członka Rady Nadzorczej, rozstrzyga o uchyleniu zawieszenia lub odwołaniu zawieszzonego członka z pełnionej funkcji.

3. O uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka Rady Nadzorczej rozstrzyga Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołuje Zarząd w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wniesienia wniosku przez Radę Nadzorczą do Zarządu w sprawie podjęcia decyzji o uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka Rady Nadzorczej.

§ 43

Członek Rady Nadzorczej i Zarządu oraz likwidator odpowiada wobec Banku Spółdzielczego za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami Statutu, chyba że nie ponosi winy.

VII Tryb wydawania regulacji wewnętrznych

§ 44

1. Regulacje wewnętrzne wydawane są w formie uchwał.
2. Uchwały podejmowane są przez organy Banku Spółdzielczego stosownie do ich kompetencji.
3. Uchwały podejmowane są zgodnie ze Statutem oraz obowiązującymi regulaminami i równoważnymi im innymi regulacjami wewnętrznymi.

VIII Komitety

Komitet Kredytowy

§ 45

1. W Banku Spółdzielczym działa Komitet Kredytowy, powołany przez Radę Nadzorczą.
2. Do zadań Komitetu Kredytowego w szczególności należy opiniowanie wniosków kredytowych. Opinie Komitetu Kredytowego nie są wiążące.
3. Regulamin działania oraz skład Komitetu Kredytowego określa Rada Nadzorcza.

Komitet Audytu

§ 45a

1. W Banku Spółdzielczym działa Komitet Audytu.
2. Komitet Audytu oraz jego członków powołuje Rada Nadzorcza. Członkowie powoływani są w głosowaniu tajnym.
3. Komitet Audytu działa zgodnie z Regulaminem Komitetu Audytu uchwalonym przez Radę Nadzorczą.
4. Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o powierzeniu Radzie Nadzorczej pełnienia funkcji Komitetu Audytu, w celu wykonywania obowiązków Komitetu Audytu. W takim przypadku nie stosuje się postanowień ust. 1-3.

IX System zarządzania

§ 46

1. W Banku Spółdzielczym funkcjonuje system zarządzania.
2. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku Spółdzielczym oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej.
3. W ramach systemu zarządzania w Banku Spółdzielczym funkcjonuje co najmniej:
 - 1) system zarządzania ryzykiem,
 - 2) system kontroli wewnętrznej.
4. Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem są identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku Spółdzielczego służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank Spółdzielczy działalności.
5. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku Spółdzielczego,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym,
 - 4) zgodności działania Banku Spółdzielczego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

6. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank Spółdzielczy wyodrębnia:
 - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
 - 2) niezależną komórkę do spraw zgodności, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu, mającą za zadanie w sposób niezależny i obiektywny identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku Spółdzielczego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
 - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.
7. Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie systemu zarządzania dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Banku Spółdzielczego.
8. Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
9. Szczegółowe zasady i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym określa regulamin zatwierdzany przez Radę Nadzorczą i Zarząd.

Audyt wewnętrzny

§ 47

1. W Banku Spółdzielczym wykonywany jest audyt wewnętrzny.
2. Audyt wewnętrzny, o którym mowa w § 46 ust. 6 pkt 3, Bank Spółdzielczy jako uczestnik systemu ochrony powierza organowi zarządzającemu systemem ochrony. Szczegółowe zasady realizacji audytu wewnętrznego przez organ zarządzający systemem ochrony określone są w umowie systemu ochrony.

§ 48

1. Powierzenie audytu wewnętrznego organowi zarządzającemu systemem ochrony zgodnie z § 47 nie wyklucza możliwości funkcjonowania w Banku Spółdzielczym komórki kontroli lub powierzenia Bankowi Zrzeszającemu wykonywania czynności kontrolnych. Szczegółowe zasady funkcjonowania komórki kontroli określone są w regulaminie, natomiast zasady powierzenia czynności kontrolnych Bankowi Zrzeszającemu określone są w umowie zrzeczenia.

X Zmiana Statutu

§ 49

1. Zmiana Statutu Banku Spółdzielczego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ podjętej większością 2/3 głosów.
2. Zmiana Statutu wymaga formy aktu notarialnego.
3. Przed podjęciem uchwały, o której mowa w ust. 1, Bank Spółdzielczy obowiązany jest uzyskać zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na dokonanie zmian Statutu, w trybie i zakresie określonym w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.
4. Każdorazowa zmiana Statutu musi zostać zgłoszona w terminie 30 dni od daty jej podjęcia właściwemu Sądowi Rejestrowemu.
5. Zmiana Statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do Krajowego Rejestru Sądowego.

XI Gospodarka finansowa Banku Spółdzielczego

§ 50

1. Bank Spółdzielczy prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego w interesie swoich członków.
2. Majątek Banku Spółdzielczego jest prywatną własnością jego członków.
3. W działalności gospodarczej Bank Spółdzielczy stosuje zabezpieczenia swoich należności w formach przewidzianych w prawie.

4. Sposoby zabezpieczeń wiarygodności określa właściwy Regulamin oraz właściwa instrukcja służbowa Banku Spółdzielczego.
5. Regulacje, o których mowa w ust. 4 uchwała Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.
6. Za swoje zobowiązania Bank Spółdzielczy odpowiada całym swoim majątkiem.

§ 51

1. Bank Spółdzielczy prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, w sposób zapewniający pokrycie z uzyskanych przychodów kosztów działalności oraz zobowiązań.
2. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

§ 52

1. Funduszami własnymi Banku Spółdzielczego są:
 - 1) fundusz udziałowy, tworzony z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach, przeznaczony na pokrycie strat bilansowych Banku Spółdzielczego,
 - 2) fundusz zasobowy, tworzony z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach, przeznaczony na pokrycie strat bilansowych Banku Spółdzielczego,
 - 3) fundusz rezerwowy, tworzony z części nadwyżki bilansowej, przeznaczony na pokrycie strat bilansowych Banku Spółdzielczego,
 - 4) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z części nadwyżki bilansowej, na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - 5) fundusz z aktualizacji wyceny,
 - 6) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
 - 7) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i oprocentowania udziałów, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
2. Źródło funduszu zasobowego lub rezerwowego, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, mogą stanowić również bezzwrotne wpłaty przewidziane w ustawie o funkcjonowaniu

banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, w zakresie określonym w umowie systemu ochrony, którego Bank Spółdzielczy jest uczestnikiem.

§ 53

1. Nadwyżkę bilansową stanowi zysk Banku Spółdzielczego, pomniejszony o należny podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe, wynikające z odrębnych przepisów ustawowych.
2. Podziału nadwyżki bilansowej dokonuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ podejmując w tym zakresie stosowną uchwałę. Co najmniej 5% nadwyżki bilansowej przeznaczają się na zwiększenie funduszu zasobowego, jeżeli fundusz ten nie osiąga wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych.
3. Część nadwyżki bilansowej, pozostałej po dokonaniu odpisu, o którym mowa w ust. 2 przeznaczają się:
 - 1) na zwiększenie pozostałych funduszy własnych Banku Spółdzielczego,
 - 2) do podziału między członków Banku Spółdzielczego w formie oprocentowania udziałów; oprocentowanie może być wypłacone członkom lub dopisane do udziałów członkowskich proporcjonalnie do wartości posiadanych udziałów i okresu ich utrzymania w Banku Spółdzielczym za dany rok obrotowy; stopę oprocentowania uchwała Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/. W podziale uwzględnia się również byłych członków (ich spadkobierców), którym przysługują roszczenia o wypłatę udziałów,
 - 3) inne cele.

§ 54

1. W przypadku pokrywania straty bilansowej z funduszy Banku Spółdzielczego, stratę pokrywa się w następującej kolejności:
 - 1) z funduszu zasobowego,
 - 2) z funduszu rezerwowego,
 - 3) z funduszu ogólnego ryzyka,
 - 4) z funduszu udziałowego.

2. W okresie realizacji przez Bank Spółdzielczy planu naprawy, zysk osiągnany przez Bank Spółdzielczy jest przeznaczany w pierwszej kolejności na pokrycie strat, a następnie na zwiększenie funduszy własnych.
3. Nadwyżki finansowe z lat następnych powinny być przeznaczone w pierwszej kolejności na przywrócenie prawidłowej wysokości udziałów odpisanych uprzednio na pokrycie strat.

§ 55

1. Bank Spółdzielczy prowadzi rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
2. Bank Spółdzielczy sporządza sprawozdanie finansowe, które pod względem rzetelności i prawidłowości podlega badaniu w trybie i według zasad określonych w odrębnych przepisach.

XII Łączenie i likwidacja Banku Spółdzielczego

§ 56

1. Po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego Bank Spółdzielczy może w każdym czasie połączyć się z innym bankiem spółdzielczym na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ łączących się banków spółdzielczych, podjętych większością 2/3 głosów.
2. Połączenie banków spółdzielczych może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku spółdzielczego przejmowanego na bank spółdzielczy przejmujący. Członkowie, którzy w chwili połączenia należeli do banku spółdzielczego przejmowanego, stają się członkami banku spółdzielczego przejmującego.

§ 57

1. Postępowanie naprawcze, likwidacja lub upadłość Banku Spółdzielczego odbywa się w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie Prawo bankowe, ustawie Prawo spółdzielcze oraz innych ustawach.

2. Jeżeli zgodnie z uchwałą ostatniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ pozostały majątek ma być w całości lub części podzielony między członków, w podziale tym uwzględnia się byłych członków, którym do chwili przejścia albo postawienia Banku Spółdzielczego w stan likwidacji nie wypłacono wszystkich udziałów.

XIII Postanowienia końcowe

§ 58

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszym Statutem stosuje się odpowiednio przepisy ustaw powołanych w § 1 oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
2. Bank Spółdzielczy dokonuje publikacji stosownych dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.